

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSIŠAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-120/2020

2020 m. spalio 13 d. Nr. KT176-A-S162/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitėi,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvartė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-120/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas Konstitucinio Teismo prašo:
  - atnaujinti praleistą prašymo Nr. 1A-1/2019 pateikimo Konstituciniam Teismui terminą;
  - peržiūrėti Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimą Nr. KT30-A-S19/2019 ir 2020 m. balandžio 8 d. sprendimą Nr. KT68-A-S63/2020;
  - ištirti Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156 „Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (2005 m. liepos 1 d. redakcija) (toliau – Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai), 32 punkto, 5 priedo 22 punkto atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymui.
2. Iš pareiškėjo prašymo ir jo priedų matyti, kad pareiškėjas savo konstitucinių teisių pažeidimą sieja su Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimu Nr. KT30-A-S19/2019, kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-1/2019 ištirti Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 32 punkto, 5 priedo 22 punkto atitiktį

Konstitucijai ir Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymui, konstatavus, kad minėtas pareiškėjo prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui, nes dėl pareiškėjo priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas įsiteisėjo anksčiau nei 2019 m. gegužės 1 d., taip pat su Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 8 d. sprendimu Nr. KT68-A-S63/2020, kuriuo atsisakyta priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-5/2020, konstatavus, kad pareiškėjo keliamas klausimas jau yra išspręstas Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimas Nr. KT30-A-S19/2019.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2020 m. liepos 1 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Kaip minėta, pareiškėjas *inter alia* prašo peržiūrėti Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimą Nr. KT30-A-S19/2019, kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-1/2019, ir 2020 m. balandžio 8 d. sprendimą Nr. KT68-A-S63/2020, kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-5/2020.

4.1. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 62 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalį Konstitucinio Teismo baigiamasis aktas gali būti peržiūrėtas tik paties Konstitucinio Teismo iniciatyva, jei paaiškėjo naujų esminių aplinkybių, kurios, jeigu būtų buvusios žinomos Konstituciniam Teismui nutarimo, išvados ar sprendimo priėmimo metu, būtų galėjusios lemti kitokį priimto nutarimo, išvados ar sprendimo turinį (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 28 d. nutarimas).

Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo įstatymą, spręsdamas, ar peržiūrėti Konstitucinio Teismo baigiamąjį aktą, Konstitucinis Teismas turi plačią diskreciją; pagal Konstituciją Konstitucinis Teismas turi įgaliojimus peržiūrėti savo nutarimus, išvadas, sprendimus, kai jie buvo priimti Konstituciniam Teismui nežinant apie tokias esmines aplinkybes, kurios, jeigu būtų buvusios žinomos, būtų galėjusios lemti kitokį priimtų nutarimų, išvadų, sprendimų turinį; priešingas aiškinimas reikštų, kad Konstitucinis Teismas nėra saistomas Konstitucijos 107 straipsnio 2 dalies, pagal kurią Konstitucinio Teismo baigiamieji aktai yra privalomi ir pačiam Konstituciniam Teismui, suvaržo Konstitucinį Teismą tuo atžvilgiu, kad jis negali jų pakeisti arba peržiūrėti, jeigu tam nėra konstitucinio pagrindo; toks aiškinimas būtų nesuderinamas su Konstitucija ir dėl to, kad sudarytų prielaidas paneigti konstitucinės jurisprudencijos tęstinumą, kartu ir pažeisti Konstitucijos viršenybės principą, konstitucinį teisinės valstybės principą, kitas Konstitucijos nuostatas (*inter alia* 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT85-A-S80/2020, 2020 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. KT97-A-S92/2020).

4.2. Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjo prašyme nėra nurodyta naujų esminių aplinkybių, kurios nebūtų buvusios žinomos Konstituciniam Teismui 2019 m. spalio 10 d. sprendimo Nr. KT30-A-S19/2019 ir 2020 m. balandžio 8 d. sprendimo Nr. KT68-A-S63/2020 priėmimo metu ir kurios galėtų būti pripažintos pagrindu spręsti klausimą dėl minėtų Konstitucinio Teismo sprendimų peržiūrėjimo pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 62 straipsnį.

Pabrėžtina, kad pareiškėjo teiginys, jog Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimo Nr. KT30-A-S19/2019 priėmimo metu nebuvo pateiktas Konstitucijos 2019 m. lapkričio 25 d. nutarime suformuluotas Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalies nuostatų išaiškinimas, kad Konstitucinis Teismas turi pareigą išnagrinėti Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens prašymą nepriklausomai nuo to, ar ginčijamas įstatymas arba kitas teisės aktas atitinkamos konstitucinės justicijos bylos nagrinėjimo metu galioja ar negalioja, nėra laikytinas nauja, Konstituciniam Teismui nežinoma aplinkybe, dėl kurios Konstitucinis Teismas būtų galėjęs priimti kitokio turinio sprendimus. Pažymėtina, kad Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimu Nr. KT30-A-S19/2019 pareiškėjo prašymą Nr. 1A-1/2019, o Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 8 d. sprendimu Nr. KT68-A-S63/2020 pareiškėjo prašymą Nr. 1A-5/2020 atsisakyta priimti nagrinėti kitais pagrindais nei ginčijamo teisės akto galiojimas.

4.3. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas.

Šis atsisakymo pagrindas *mutatis mutandis* taikytinas ir tais atvejais, kai prašymo priimtumo klausimas jau yra išspręstas Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo sprendimas atsisakyti nagrinėti šį prašymą (*inter alia* 2020 m. vasario 12 d. sprendimas Nr. KT30-A-S28/2020, 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT85-A-S80/2020).

4.4. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-120/2020 peržiūrėti Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimą Nr. KT30-A-S19/2019 ir 2020 m. balandžio 8 d. sprendimą Nr. KT68-A-S63/2020.

5. Minėta, kad pareiškėjas *inter alia* prašo ištirti Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 32 punkto, 5 priedo 22 punkto atitiktį Konstitucijai ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymui.

5.1. Kaip minėta, pareiškėjas dėl savo nurodyto teisinio reguliavimo atitikties Konstitucijai ir įstatymui jau yra kreipęsis į Konstitucinį Teismą su prašymu Nr. 1A-1/2019 ir dėl šio prašymo

priimtino tebegalioja Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendimas Nr. KT30-A-S19/2019.

5.2. Minėta, kad Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytas atsisakymo nagrinėti prašymą pagrindas *mutatis mutandis* taikytinas ir tais atvejais, kai pareiškėjo keliamas klausimas jau yra išspręstas Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo sprendimas (2020 m. balandžio 8 d. sprendimas Nr. KT68-A-S63/2020, 2020 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. KT97-A-S92/2020).

5.3. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą ištirti Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 32 punkto, 5 priedo 22 punkto atitiktį Konstitucijai ir Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymui.

6. Kaip minėta, pareiškėjas taip pat prašo atnaujinti praleistą prašymo Nr. 1A-1/2019 pateikimo Konstituciniam Teismui terminą.

6.1. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 4 dalį asmuo turi teisę prašyti atnaujinti dėl svarbių priežasčių praleistą šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytą prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą; nustacius, kad šis terminas buvo praleistas dėl svarbių priežasčių, Konstitucinio Teismo įstatymo nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl praleisto termino atnaujinimo.

6.2. Pažymėtina, kad, kaip minėta, Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 10 d. sprendime Nr. KT30-A-S19/2019 konstatuota, kad pareiškėjo prašymas Nr. 1A-1/2019 yra nežinybingas Konstituciniam Teismui dėl to, kad pareiškėjo atžvilgiu priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas įsiteisėjo anksčiau nei 2019 m. gegužės 1 d., o ne dėl to, kad pareiškėjas dėl svarbių priežasčių praleido Konstitucinio Teismo įstatyme nurodytą kreipimosi į Konstitucinį Teismą terminą.

6.3. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo svarstyti pareiškėjo prašymo atnaujinti praleistą prašymo Nr. 1A-1/2019 pateikimo Konstituciniam Teismui terminą.

7. Paminėtina, kad, atsižvelgiant į pareiškėjo prašymo turinį ir jo priedus, kreipimosi į Konstitucinį Teismą pakartotinumą, šis prašymas gali būti traktuojamas ir kaip turintis piktnaudžiavimo asmens teise kreiptis į Konstitucinį Teismą požymių. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktą (2019 m. liepos 16 d. redakcija) Konstitucinis Teismas turi teisę skirti baudas, kai dalyvaujantys byloje asmenys piktnaudžiauja savo procesinėmis teisėmis.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-120/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas